

Sygn. akt V KK 459/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądaj

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 kwietnia 2016r.,
sprawy **P. D.**,
w przedmiocie wyroku łącznego,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 15 maja 2015r., sygn. akt IV Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 9 stycznia 2015r., sygn. akt IV K [...],

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. P., Kancelaria Adwokacka w S. kwotę 442,80 (czterysta czterdzieści dwa i 80/100) zł, zawierającą 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji z urzędu;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego P. D. wniósł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 15 maja 2015 r., utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w S. z dnia 9 stycznia 2015 r., którym objęte zostały następujące skazania:

1. wyrok łączny Sądu Rejonowego w G. z dnia 16 października 2007 r., sygn. akt II K [...], na mocy którego orzeczono karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zakresie kar wymierzonych wyrokami:

- Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 maja 2000 r., sygn. akt V K [...],
- Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 lipca 2001 roku, sygn. akt IV K [...]
- Sądu Rejonowego w G. z dnia 31 maja 2006 r., sygn. akt II K [...];

- 2. wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 6 czerwca 2003 r., sygn. akt V K [...],
- 3. wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 2 sierpnia 2007 r., sygn. akt V K [...],
- 4. wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 20 grudnia 2007 r., sygn. akt V K [...],
- 5. wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 25 listopada 2008 r., sygn. akt VI K [...].

Na podstawie art. 575 § 1 k.p.k. wyrokiem tym orzeczono o utracie mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G. z dnia 16 października 2007 r., sygn. akt II K [...]; na podstawie art. 91 § 2 k.k. połączono kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 maja 2000 r., sygn. akt V K [...], Sądu Rejonowego w S. z dnia 18 lipca 2001 r., sygn. akt IV K [...], Sądu Rejonowego w G. z dnia 31 maja 2006 r., sygn. akt II K [...] oraz Sądu Rejonowego w S. z dnia 25 listopada 2008 r., sygn. akt VI K [...] i orzeczono karę łączną 6 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w S. z dnia 6 czerwca 2003 r., sygn. akt V K [...] oraz Sądu Rejonowego w S. z dnia 2 sierpnia 2007 r., sygn. akt V K [...] za czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. popełniony w okresie od kwietnia 2001 r. do najpóźniej dnia 10 czerwca 2001 r. i orzeczono karę łączną 7 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w S. z dnia 2 sierpnia 2007 r., sygn. akt V K [...] za czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od początku września 2004 r. do dnia 5 października 2004 r. za czyn z art. 191 § 2 k.k. w zb. z art. 159 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. popełniony w dniu 8 października 2004 r., za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. popełniony w nocy z 14/15 września 2004 r., za czyn z art. 263 § 2 k.k. popełniony w dniu 12

grudnia 2004 r., za czyn z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w bliżej nieustalonym dniu, w okresie od grudnia 2001 r. do grudnia 2004 r. oraz Sądu Rejonowego w S. z dnia 20 grudnia 2007 r., sygn. akt V K [...] i orzeczono karę łączną 5 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności; nadto orzeczono o zaliczeniu na poczet kary łącznej okresów rzeczywistego pozbawienia wolności skazanego w sprawie oraz w przedmiocie kosztów sądowych.

W nadzwyczajnym środku zaskarżenia obrońca skazanego podniósł zarzut wystąpienia bezwzględnej podstawy odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., polegającej na tym, że sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu; nadto zarzucił rażącą niewspółmierność wymierzonych skazanemu kar łącznych, gdyż ich wymiar nie odpowiada celom zapobiegawczym i wychowawczym, które powinny spełniać, a ponadto wystarczająco nie uwzględnia okoliczności dotyczących skazanego, jak i związku podmiotowo-przedmiotowego pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami prowadząc w konsekwencji do ich rażącej surowości. Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S. jako Sądowi pierwszej instancji, a nadto o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz skazanego z urzędu oraz zwolnienie P. D. od obowiązku ponoszenia opłaty sądowej od kasacji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w S. wniósł o oddalenie kasacji z uwagi na jej oczywistą bezzasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja była bezzasadna w stopniu oczywistym, co przy braku okoliczności obligujących do przekroczenia granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k.) implikowało jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 §1 i 3 k.p.k.).

Brzmienie art. 569 § 2 k.p.k. nie nasuwa wątpliwości co do tego, który sąd pozostaje właściwy funkcjonalnie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sytuacji, gdy w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu. Jednakże przepis ten nie znajdował w tej sprawie zastosowania, gdyż w polu rozważań Sądu orzekającego w przedmiocie wyroku łącznego znalazło się 7 wyroków, z których

każdy wydany został w pierwszej instancji przez sąd rejonowy. W takim wypadku właściwość sądu określona została w § 1 powyższego przepisu, stanowiącym, że jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby skazanej wyrokami różnych sądów właściwy do wydania wyroku łącznego jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący w pierwszej instancji.

Powoływany w kasacji skazujący P. D. wyrok Sądu Wojewódzkiego w S. z dnia 12 stycznia 1993r., sygn. III K [...], (k. 18), nie został objęty zakresem procedowania w przedmiocie wyroku łącznego. Przekonuje o tym zarówno komparycja wyroku łącznego jak też jego uzasadnienie. Kontestując prawidłowość takiego sposobu procedowania sam skarżący zauważa jednocześnie, że orzeczona tym wyrokiem kara nie podlegała łączeniu z żadnym innym skazaniem. Sąd *a quo*, działając w sposób prawidłowy, nie włączył tego orzeczenia do zakresu oceny warunków określonych w art. 85 k.k., a zatem – co oczywiste – orzeczenie to nie mogło aktualizować innej, niż przyjęta w niniejszej sprawie podstawy ustalania właściwości funkcjonalnej do wydania wyroku łącznego.

Z tych przyczyn nie można było zgodzić się z twierdzeniem autora kasacji, że sąd niższego rzędu orzekł w sprawie, w której właściwym pozostawał sąd wyższego rzędu, co miałoby rodzić konsekwencje w postaci wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Odwoływanie się przez autora kasacji do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r., sygn. IV KK 271/09, wcale nie wspierało trafności omawianego zarzutu kasacyjnego, lecz wręcz odwrotnie – wskazywało na jego oczywistą bezzasadność. Wszak stwierdzono w nim, że „dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów **badane są** przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 i n. k.k.” (OSNKW 2009, z. 7, poz. 64). Zakres owego „badania” określa właśnie komparycja wyroku łącznego, a nie historia wszystkich dotychczasowych skazań. Fakt, że dana osoba kiedykolwiek w przeszłości została skazana wyrokiem sądu okręgowego (czy nawet dawniej wojewódzkiego) wcale nie petryfikuje funkcjonalnej właściwości do wydania wyroku łącznego przez sąd tego szczebla. To zatem racjonalna ocena sądu orzekającego w przedmiocie wydania wyroku łącznego co

do niezbędnego zakresu „badania” warunków z art. 85 k.k., przesądza o prawidłowej właściwości funkcjonalnej.

Powyższy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r. wydany został na gruncie odmiennych realiów procesowych. W tamtej sprawie dawały one podstawę do uznania, że zaskarżone kasacją orzeczenie dotknięte zostało takim właśnie bezwzględnym powodem odwoławczym, gdyż sąd rejonowy orzekał w przedmiocie połączenia kar orzeczonych wyrokami sądów różnego rzędu, a zatem objął procedowaniem w przedmiocie wyroku łącznego także i karę orzeczoną wyrokiem sądu wojewódzkiego. Wprawdzie postępowanie w zakresie tego skazania umorzył, co jednak było niczym innym jak merytoryczną oceną warunków z art. 85 k.k. (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2010 r., sygn. III KK 225/10). Znamiennym jest jednak to, że okoliczności, na kanwie których zapadły powyższe orzeczenia *in concreto* nie wystąpiły.

Zarzut drugi już *prima facie* nie spełniał kryteriów kasacyjnych. Przepis art. 523 § 1 zd. 2 k.p.k. formułuje zakaz wnoszenia kasacji wyłącznie z powodu niewspółmierności kary, czego skarżący w tym zarzucie nie respektował, wprost kwestionując wymiar orzeczonych wobec skazanego P. D. kar łącznych. W tym zakresie można jedynie zauważyć, że cała apelacja koncentrowała się na tym zagadnieniu, a Sąd *ad quem* szczegółowo i skrupulatnie odniósł się do wszystkich jego aspektów, wyjaśniając dlaczego nie podzielił zarzutów i wniosków zwykłego środka odwoławczego. Tym bardziej zatem, w żaden inny sposób nie można odczytać drugiego zarzutu, niż próby zainicjowania niedopuszczalnej kontroli kasacyjnej, poza kognicją zakreśloną w art. 523 § 1 k.p.k.

W tym stanie sprawy obydwie zarzuty podniesione w kasacji obrońcy P. D. Sąd Najwyższy ocenił za bezzasadne w stopniu oczywistym, czego wyrazem było orzeczenie wyrażone w części dyspozytywnej postanowienia.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. skazany został zwolniony od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, a nadto stosownie do obowiązujących norm orzeczono w przedmiocie wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

